

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER FÖR LAGEN OM YRKESUTBILDNING (531/2017) OCH TILLHÖRANDE FÖRORDNING

Allmänna övergångsbestämmelser för yrkesutbildning och avläggande av yrkesexamen

Från ingången av 2018

- De utbildningsanordnare som har beviljats nytt anordnartillstånd av undervisnings- och kulturministeriet ordnar yrkesinriktade examina, ansvarar för bedömningen av kunnandet och ger betyg samt ordnar yrkesutbildning.
- Anordnartillstånden för fristående examina och de tidigare anordnartillstånden för grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning upphör att gälla.
- Examenskommissionerna fullföljer endast oavslutade ärenden, det vill säga i praktiken ger de betyg för fristående examina som avlagts i sin helhet innan lagen trädde i kraft och på den studerandes begäran även för examensdelar som avlagts som en fristående examen. Examenskommissionernas arbete avslutas den 31 juli 2018.
- Examensgrunderna ändras stegvis så att de följer de nya bestämmelserna. Grunderna för yrkesinriktade grundexamina ändras i regel den 1 augusti 2018, medan grunderna för yrkesexamina och specialyrkesexamina ändras den 1 januari 2018, den 1 augusti 2018 och den 1 januari 2019.
- Examen avläggs på ett enda sätt, det vill säga genom att påvisa kunnandet i ett yrkesprov. Examen kan inte längre avläggas som en fristående examen eller grundläggande yrkesutbildning.
- Kunnandet påvisas och bedöms, bedömningen kontrolleras och rättas och vitsord höjs enligt den nya lagstiftningen.
- Utbildning som ordnas på en arbetsplats ordnas enligt den nya lagstiftningen (läroavtal och utbildningsavtal). Läroavtalsutbildning och perioder av inläring i arbetet som har inletts innan lagen trädde i kraft slutförs enligt de gamla bestämmelserna.
- För nya studerande utarbetas en personlig utvecklingsplan för kunnandet (PUK).
- Beslut om särskilt stöd, anpassning och avvikelser från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet fattas separat och de arrangemang som behövs av särskilt stöd kräver planeras som en del av PUK i enlighet med den nya lagstiftningen.
- Arbetslivskommissionerna inleder sitt arbete.
- Pågående försök slutförs i enlighet med det beviljade försökstillståndet. De examensgrunder som tillämpas vid försöket gäller under försöksperioden. Nya försök inleds enligt de nya bestämmelserna.

Yrkesinriktad grundexamen

En studerande/examinand har inlett sina studier/avlägandet av en yrkesinriktad grundexamen innan lagen trädde i kraft, det vill säga 2017 eller tidigare

- Den studerande har rätt att slutföra sin examen enligt de examensgrunder som gällde när han eller hon inledde studierna. Examen ska slutföras senast den 31 december 2021. Efter det övergår den studerande till att avlägga examen enligt de då gällande examensgrunderna.
- För de studerande som avlägger en fristående examen ingår inga gemensamma examensdelar och inga fritt valbara examensdelar.
- Den studerande fortsätter sina studier enligt sin personliga plan (personlig studieplan, dokument om personlig tillämpning, individuellt studieprogram för läroavtalsutbildning). När planen uppdateras tillämpas den nya lagens bestämmelser om personlig tillämpning.
- Kunnandet påvisas och bedöms enligt den nya lagstiftningen.
- Bedömningsskalan bibehålls ändå (1-3).
- En pågående läroavtalsutbildning eller period av inläring i arbetet slutförs enligt de gamla bestämmelserna.
- Tidigare fattade beslut om ordnande av specialundervisning, planer för hur undervisningen ska ordnas och beslut om anpassning och särskilda studiearrangemang förblir i kraft.
- Betyg ges av utbildningsanordnaren enligt den nya lagstiftningen (på betyg för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs som fristående examen anges däremot inga kompetenspoäng). Examenskommissionerna ger ändå fortfarande betyg för fristående examina som avlagts i sin helhet innan lagen trädde i kraft och på den studerandes begäran även för examensdelar som avlagts som fristående examina (betyg enligt de gamla bestämmelserna). Examenskommissionernas arbete avslutas den 31 juli 2018.
- Om en studerande har fått vitsord för yrkesprov, ska utbildningsanordnaren på den studerandes begäran ge en särskild bilaga till betyget av vilken framgår de vitsord som den studerande har fått för sina yrkesprov.
- En studerande som har inlett sina yrkesstudier innan den nya lagen trädde i kraft kan om han eller hon så vill övergå till att avlägga examen enligt de nya examensgrunder som träder i kraft den 1 augusti 2018.
- Om en studerande övergår till att avlägga examen enligt de nya examensgrunderna, ska en personlig utvecklingsplan för kunnandet (PUK) utarbetas enligt den nya lagstiftningen.
- Redan avlagda examensdelar erkänns som delar i examen enligt de nya examensgrunderna i enlighet med den nya lagstiftningen.
- Den studerandes vitsord på bedömningsskalan 1-3 omvandlas till vitsord på bedömningsskalan 1-5.

	<ul style="list-style-type: none"> • Vitsorden ändras enligt följande: 1 => 1, 2 => 3, 3 => 5. • Om den studerande är missnöjd med det omvandlade vitsordet, kan han eller hon höja det enligt den nya lagstiftningen. • Efter det avlägger den studerande sin examen helt och hållet enligt den nya lagstiftningen och de nya examensgrunderna. • Betygen ges av utbildningsanordnaren och enligt den nya lagstiftningen. • Om den studerande har fått vitsord för yrkesprov, ska utbildningsanordnaren på den studerandes begäran ge en särskild bilaga till betyget av vilken framgår de vitsord som den studerande har fått för sina yrkesprov.
--	---

<p>En studerande inleder studier för yrkesinriktad grundexamen 1.1-31.7.2018</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerande inleder studierna för yrkesinriktad grundexamen enligt de gamla examensgrunderna för grundläggande yrkesutbildning.
	<ul style="list-style-type: none"> • Till en yrkesinriktad grundexamen som avläggs som fristående examen kan nya studerande inte längre antas.
	<ul style="list-style-type: none"> • För den studerande utarbetas en individuell utvecklingsplan för kunnandet (PUK) enligt den nya lagstiftningen.
	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnandet påvisas och bedöms enligt den nya lagstiftningen, men under perioden 1.1-31.7.2018 bedöms den studerandes kunnande ännu på skalan 1-3 enligt de gamla examensgrunderna, då de nya ännu inte har trätt i kraft.
	<ul style="list-style-type: none"> • Utbildning som ordnas på en arbetsplats ordnas enligt den nya lagstiftningen (läroavtal, utbildningsavtal).
	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerande övergår till att avlägga examen enligt de nya examensgrunderna som träder i kraft den 1 augusti 2018.
	<ul style="list-style-type: none"> • Redan avlagda examensdelar eller delområden som ingår i de gemensamma examensdelarna erkänns som delar i examen enligt de nya examensgrunderna i enlighet med den nya lagstiftningen.
	<ul style="list-style-type: none"> • Elevens vitsord på bedömningsskalan 1-3 under perioden 1.1-31.7.2018 omvandlas till vitsord på bedömningsskalan 1-5.
	<ul style="list-style-type: none"> • Vitsorden omvandlas utifrån bedömningsmaterialet enligt följande: 1 => 1 eller 2, 2 => 3 eller 4, 3 => 5.
	<ul style="list-style-type: none"> • Från och med den 1 augusti 2018 bedöms elevens kunnande enligt skalan 1-5 enligt de nya examensgrunderna.
<ul style="list-style-type: none"> • Betygen ges av utbildningsanordnaren och helt och hållet enligt den nya lagstiftningen. 	

<p>En studerande inleder studier för yrkesinriktad grundexamen 1.8.2018 eller senare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerande avlägger sin yrkesinriktade grundexamen och studerar helt och hållet enligt den nya lagstiftningen och de nya examensgrunderna.
---	--

Yrkesexamen och specialyrkesexamen

En examinand har inlett studier för yrkesexamen eller specialyrkesexamen innan lagen trädde i kraft, det vill säga 2017 eller tidigare

- Den som avlägger yrkesexamen eller specialyrkesexamen har rätt att slutföra sin examen enligt de examensgrunder som gällde när han eller hon inledde studierna. Examen ska slutföras senast den 31 december 2021. Efter det övergår examinanden till att avlägga examen enligt de då gällande examensgrunderna.
- Examinanden fortsätter avlägga examen enligt sin personliga plan (dokument om personlig tillämpning, individuellt studieprogram för läroavtalsutbildning). När planen uppdateras tillämpas den nya lagens bestämmelser om personlig tillämpning.
- Kunnandet påvisas och bedöms enligt den nya lagstiftningen.
- En pågående läroavtalsutbildning eller annan inläring i arbetet slutförs enligt de gamla bestämmelserna.
- Betyg ges av utbildningsanordnaren enligt den nya lagstiftningen (på betygen anges ändå inga kompetenspoäng). Examenskommissionerna ger ändå fortfarande betyg för fristående examina som avlagts i sin helhet innan lagen träder i kraft och på den studerandes begäran även för examensdelar som avlagts som fristående examina (betyg enligt de gamla bestämmelserna). Examenskommissionernas arbete avslutas den 31 juli 2018.
- En examinand som har börjat avlägga examen innan den nya lagen trädde i kraft kan om han eller hon så vill övergå till att avlägga examen enligt de nya examensgrunderna.
- Om en examinand övergår till att avlägga examen enligt de nya examensgrunderna, ska en personlig utvecklingsplan för kunnandet (PUK) utarbetas enligt den nya lagstiftningen.
- Redan avlagda examensdelar erkänns som delar i examen enligt de nya examensgrunderna i enlighet med den nya lagstiftningen.
- Efter det avlägger den studerande sin examen helt och hållet enligt den nya lagstiftningen och de nya examensgrunderna.
- Betygen ges av utbildningsanordnaren och helt och hållet enligt den nya lagstiftningen.

En studerande inleder studier för yrkesexamen eller specialyrkesexamen 1.1.2018 eller senare, men det finns ännu inga nya examensgrunder

- Den studerande har rätt att slutföra sin yrkesexamen eller specialyrkesexamen enligt de examensgrunder som gällde när han eller hon inledde studierna. Examen ska slutföras senast den 31 december 2021. Efter det övergår den studerande till att avlägga examen enligt de då gällande examensgrunderna.
- För den studerande utarbetas en individuell utvecklingsplan för kunnandet (PUK) enligt den nya lagstiftningen.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnandet påvisas och bedöms enligt den nya lagstiftningen. • Utbildning som ordnas på en arbetsplats ordnas enligt den nya lagstiftningen (läroavtal, utbildningsavtal). • Betyg ges av utbildningsanordnaren enligt den nya lagstiftningen (på betygen anges ändå inga kompetenspoäng). • En studerande som har börjat avlägga examen innan de nya examensgrunderna trädde i kraft kan om han eller hon så vill övergå till att avlägga examen enligt de nya examensgrunderna. • De examensdelar som den studerande redan har avlagt erkänns som delar i examen enligt de nya examensgrunderna i enlighet med den nya lagstiftningen. • Efter det avlägger den studerande sin examen helt och hållet enligt den nya lagstiftningen och de nya examensgrunderna. • Betygen ges av utbildningsanordnaren och helt och hållet enligt den nya lagstiftningen.
--	---

<p>En studerande inleder studier för yrkesexamen eller specialyrkesexamen 1.1.2018 eller senare, och nya examensgrunder har tagits i bruk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerande avlägger sin yrkesexamen eller specialyrkesexamen och sina studier helt och hållet enligt den nya lagstiftningen och de nya examensgrunderna.
---	--

Handledande utbildningar

<p>En studerande har inlett utbildning som handleder för grundläggande yrkesutbildning (VALMA) innan lagen trädde i kraft, det vill säga 2017 eller tidigare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerande slutför VALMA enligt de nya grunderna för utbildning som handleder för yrkesutbildning, vilka träder i kraft den 1 januari 2018. • Den studerande fortsätter sina studier enligt sin personliga plan. När planen uppdateras tillämpas den nya lagens bestämmelser om personlig tillämpning. • Tidigare fattade beslut om ordnande av specialundervisning, planer för hur undervisningen ska ordnas och beslut om anpassning och särskilda studiearrangemang förblir i kraft. • Redan avlagda utbildningsdelar erkänns som delar i utbildningen enligt de nya utbildningsgrunderna i enlighet med den nya lagstiftningen. • Elevens eventuella vitsord på bedömningsskalan 1-3 omvandlas till vitsord på bedömningsskalan 1-5. • Vitsorden ändras enligt följande: 1 => 1, 2 => 3, 3 => 5. • Om en studerande är missnöjd med det omvandlade vitsordet, kan han eller hon höja det enligt den nya lagstiftningen. • På den studerandes studietid tillämpas bestämmelserna i den gamla lagen.
--	--

En studerande har inlett utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv (TELMA) innan lagen trädde i kraft, det vill säga 2017 eller tidigare	• Den studerande slutför TELMA enligt de nya grunderna för utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv, vilka träder i kraft den 1 januari 2018.
	• Den studerande fortsätter sina studier enligt sin personliga plan. När planen uppdateras tillämpas den nya lagens bestämmelser om personlig tillämpning.
	• Tidigare fattade beslut om ordnande av specialundervisning, planer för hur undervisningen ska ordnas och beslut om anpassning och särskilda studiearrangemang förblir i kraft. När planen uppdateras tillämpas den nya lagens bestämmelser om personlig tillämpning.
	• Redan avlagda utbildningsdelar erkänns som delar i utbildningen enligt de nya utbildningsgrunderna i enlighet med den nya lagstiftningen.
	• På den studerandes studietid tillämpas bestämmelserna i den gamla lagen.

En studerande inleder VALMA eller TELMA 1.1.2018 eller senare	• Den studerande avlägger VALMA och TELMA och studerar helt och hållet enligt den nya lagstiftningen och de nya utbildningsgrunderna.
---	---

Anordnartillstånd och avtal om ordnande av fristående examina

Ingående av avtal om ordnande av fristående examina och avtalens giltighetstid	• Examenskommissionerna kan inte ingå eller säga upp avtal om ordnande av fristående examina den 1 september 2017 eller senare, om inte ansökan har anhängiggjorts före det.
	• Avtalen om ordnande av fristående examina upphör att gälla den 1 januari 2018 (sista giltighetsdag 31 december 2017) när den nya lagen trädde i kraft.
En organisation har haft ett avtal om ordnande av fristående examina med examenskommissionen, men undervisnings- och kulturministeriet beviljar inte ett nytt anordnartillstånd enligt den nya lagen	• Organisationen kan inte längre själv genomföra och bedöma yrkesprov för examina enligt det tidigare anordnaravtalet efter den 1 januari 2018.
	• Organisationen ska vägleda de personer som redan har börjat avlägga examen till ett yrkesprov som ordnas av en utbildningsanordnare som har tillstånd att anordna examen i fråga.

En utbildningsanordnare har haft tillstånd beviljat av undervisnings- och kulturministeriet att ordna en viss examen, men ministeriet beviljar inte motsvarande tillstånd i det nya anordnartillståndet	• Utbildningsanordnaren kan ordna förberedande utbildning eller läroavtalsutbildning för examen i fråga till och med den 31 december 2019 för dem som har börjat avlägga examen innan lagen trädde i kraft.
	• Utbildningsanordnaren kan inte anta nya studerande till examen i fråga.
	• Utbildningsanordnaren kan inte heller själv ordna och bedöma yrkesprov för examen i fråga, utan måste skaffa genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnandet av en utbildningsanordnare som har tillstånd att ordna examen i fråga.

	<ul style="list-style-type: none"> Om en studerande inte har slutfört sina studier före utgången av 2019 ska utbildningsanordnaren hänvisa den studerande att söka sig till en annan utbildningsanordnarens utbildning.
<p>Utbildningsanordnaren har haft tillstånd beviljat av undervisnings- och kulturministeriet att ordna tilläggsutbildning och utbildningsuppgiften har omfattat endast sådan annan yrkesinriktad tilläggsutbildning som i den nya lagen motsvaras av utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Utbildningsanordnaren kan ordna utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen till och med den 31 december 2021, då anordnartillståndet upphör. Utbildningsanordnaren ska se till de studerande slutför sin utbildning före utgången av 2021.